

అరణ్యపర్వము - జ్ఞానవ్రతము

విఘ్నేశ్వర ధ్యానమ్

నమస్తే గణనాథాయ గణానాం పతయే నమః ।
భక్తిప్రియాయ దేవేశ భక్తేభ్యః సుఖదాయక ॥

శ్రీనివాస ధ్యానమ్

అనన్తవేదసంవేద్యం నిర్దోషం గుణసాగరమ్ ।
అతీంద్రియం నిత్యముక్తం శ్రీనివాసం భజేనిశమ్ ॥

శ్రీకృష్ణ ధ్యానమ్

వందే నవఘనశ్యామం పీతకౌశేయవాససమ్ ।
సానన్దం సున్దరం శుద్ధం శ్రీకృష్ణం ప్రకృతేః పరమ్ ॥

వ్యాస ధ్యానమ్

వేదవ్యాసం స్వాత్మరూపం సత్యసన్దం పరాయణమ్ ।
శాన్తం జితేంద్రియక్రోధం సశిష్యం ప్రణమామ్యహమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, జగద్రక్షణార్థమవతీర్ణస్య, శ్రీమదఖి-
లాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః,
పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, సర్వేషాం, భక్తజనానామ్, ఆధివ్యాధినివృత్తిద్వారా,
ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, సర్వారిష్టనివృత్తిద్వారా సకలశ్రేయోఽ-
భివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థకామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ, పురుషార్థసిద్ధ్యర్థం,
సమస్తపాపక్షయార్థం, శ్రీపరమేశ్వరప్రీత్యర్థం శ్రీమన్మహాభారతే
మహాభారతమహాత్వే యథాశక్తి, శ్లోకపారాయణం, ఆచార్యముఖేన
కరిష్యామహే.

శ్రీకృష్ణపరబ్రహ్మణే నమః

పారాశర్యవచస్సరోజ మమలం గీతార్థగంధోత్కటం ।
నానాఖ్యానకకేసరం హరికథా సంబోధనాబోధితమ్ ॥ 1 ॥

లోకే సజ్జన షట్పదై రహరహాః పేపీయమానం ముదా ।
భూయాత్ భారతపంకజం కలిమలప్రధ్వంసి నః శ్రేయసే ॥ 2 ॥

యత్రవిష్ణుకథా దివ్యాః శ్రుతయశ్చ సనాతనాః ।
తచ్ఛోతవ్యం మనుష్యేణ పరం పదమిహేచ్ఛతా ॥ 3 ॥

శ్రూయతాం సింహనాదోఽయం ఋషేస్తస్య మహాత్మనః ।
అష్టాదశ పురాణానాం కర్తుర్వేదమహోదధేః ॥ 4 ॥

ధర్మశాస్త్రమిదం పుణ్యమ్ అర్థశాస్త్రమిదం పరమ్ ।
మోక్షశాస్త్రమిదం ప్రోక్తం వ్యాసేనామితఋద్ధినా ॥ 5 ॥

భారతం సర్వశాస్త్రాణామ్ ఉత్తమం భరతర్షభ ।
సంప్రత్యాచక్షతే చేదం తథా శ్రోష్యంతి చాపరే ॥ 6 ॥

యోఽధీతే భారతం పుణ్యం బ్రాహ్మణో నియతవ్రతః ।
చతురో వార్షికాన్ మాసాన్ సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే ॥ 7 ॥

కురూణాం ప్రథితం వంశం కీర్తయన్ సతతం శుచిః ।
వంశమాప్నోతి విపులం లోకే పూజ్యతమో భవేత్ ॥ 8 ॥

అనాగతశ్చ మోక్షశ్చ కృష్ణద్వైపాయనః ప్రభుః ।
సందర్భం భారతస్యాస్య కృతవాన్ ధర్మకామ్యయా ॥ 9 ॥

ధర్మేచార్థేచ కామేచ మోక్షేచ భరతర్షభ ।
యదిహోస్తి తదన్యత్ర యన్నేహోస్తి న కుత్రచిత్ ॥ 10 ॥

ఏతత్ పవిత్రం పరమమ్ ఏతద్ ధర్మనిదర్శనమ్ ।
ఏతత్ సర్వగుణోపేతం శ్రోతవ్యం భూతిమిచ్ఛతా ॥ 11 ॥

- కాయికం వాచికంచైన మనసా సముపార్జితమ్ ।
 తత్ సర్వం నాశమాయాతి తమః సూర్యోదయే యథా॥ ॥ 12 ॥
- య ఇదం మానవో లోకే పుణ్యార్థే బ్రాహ్మణాన్ శుచీన్ ।
 శ్రావయేత మహాపుణ్యం తస్యధర్మః సనాతనః ॥ ॥ 13 ॥
- మహాభారత మాఖ్యానం క్షితిం గాంచ సరస్వతీమ్ ।
 బ్రాహ్మణాన్ కేశవంచైన కీర్తయాన్నావసీదతి॥ ॥ 14 ॥
- శృణోతి శ్రావయేద్ వాపి సతతం చైన యో నరః ।
 సర్వపాపవినిర్ముక్తః వైష్ణవం పదమాఘ్నయాత్ ॥ ॥ 15 ॥
- పితౄన్ ఉద్ధరతే సర్వాన్ ఏకాదశ సముద్భవాన్ ।
 ఆత్మానం ససుతం చైన స్త్రియం చ భరతర్షభ ॥ ॥ 16 ॥
- యథా సముద్రో భగవాన్ యథా మేరుర్మహాగిరిః ।
 ఉభౌ ఖ్యాతౌ రత్ననిధీ తథా భారతముచ్యతే ॥ ॥ 17 ॥
- న తాం స్వర్గగతిం ప్రాప్య తుష్టిం ప్రాప్నోతి మానవః ।
 యాం శ్రుత్వైవ మహాపుణ్యమ్ ఇతిహాసముపాశ్నుతే ॥ ॥ 18 ॥
- శరీరేణ కృతం పాపం వాచా చ మనసైవ చ ।
 సర్వం సంత్యజతి క్షిప్రం య ఇదం శృణుయాన్నరః ॥ ॥ 19 ॥
- భరతానాం మహాజ్ఞాన్మ శృణ్వతా మనసూయతామ్ ।
 నాస్తి వ్యాధిభయం తేషాం పరలోకభయం కుతః ॥ ॥ 20 ॥
- ఇదం హి వేదైః సమితం పవిత్రమపి చోత్తమమ్ ।
 శ్రావ్యం శ్రుతిసుఖం చైన పావనం శీలవర్ధనమ్ ॥ ॥ 21 ॥
- య ఇదం భారతం రాజన్ వాచకాయ ప్రయచ్ఛతి ।
 తేన సర్వా మహీ దత్తా భవేత్ సాగరమేఖలా ॥ ॥ 22 ॥

అష్టాదశ పురాణాని ధర్మశాస్త్రాణి సర్వశః ।

వేదాః సాంగాస్తథైకత్ర భారతం చైకతః స్థితమ్ ॥ 23 ॥

మహాత్వాత్ భారవత్త్వాచ్చ మహాభారత ముచ్యతే ।

నిరుక్తమథ యో వేద సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే ॥ 24 ॥

జయో నామేతిహాసోఽయం శ్రోతవ్యో భూతి మిచ్ఛతా ।

బ్రాహ్మణేన చ రాజ్ఞాచ గర్భిణ్యా చైవ యోషితా ॥ 25 ॥

స్వర్గకామో లభేత్ స్వర్గం జయకామో లభేజ్జయమ్ ।

గర్భిణీ లభతే పుత్రం కన్యాం నా బహుభాగినీమ్ ॥ 26 ॥

యో గోశతం కనకశృంగమయం దదాతి

విప్రాయ వేదవిదుషే చ బహుశ్రుతాయ ।

పుణ్యాం చ భారత కథాం సతతం శృణోతి

తుల్యం ఫలం భవతి తస్య చ తస్యచైవ ॥ 27 ॥

కార్ణం వేదమినుం సర్వం శృణుయాద్ యః సమాహితః ।

బ్రహ్మహత్యాదిపాపానాం కోటిస్తస్య వినశ్యతి ॥ 28 ॥

పుత్రాః శుశ్రూషవః సంతి ప్రేష్యాశ్చ ప్రియకారిణః ।

భరతానాం మహాజ్ఞన్మ మహాభారత ముచ్యతే ॥ 29 ॥

దేవా రాజర్షయోహ్యత్ర పుణ్యా బ్రహ్మర్షయస్తథా ।

కీర్త్యంతే ధూతపాపానః కీర్త్యతే కేశవస్తథా ॥ 30 ॥

భగవాంశ్చాపి దేవేశః యత్ర దేవీ చ కీర్త్యతే ।

అనేకజననో యత్ర కార్తికేయస్య సంభవః ॥ 31 ॥

బ్రాహ్మణానాం గవాంచైవ మాహాత్మ్యం యత్ర కీర్త్యతే ।

సర్వం శ్రుతి సమూహోఽయం శ్రోతవ్యో ధర్మబుద్ధిభిః ॥ 32 ॥

ముచ్యతే సర్వపాపేభ్యః రాహుణా చంద్రమా యథా ।
జయో నామేతిహాసోఽయం శ్రోతవ్యో విజిగీషుణా ॥ 33 ॥

అస్మిన్నర్థశ్చ కామశ్చ నిఖిలేనోపదేక్ష్యతే ।
ఇతిహాసే మహాపుణ్యే బుద్ధిశ్చ పరినైష్ఠికీ ॥ 34 ॥

భారతం శృణుయాన్నిత్యం భారతం పరికీర్తయేత్ ।
భారతం భవనే యస్య తస్య హస్తగతో జయః ॥ 35 ॥

పుణ్యోఽయమితిహాసాఖ్యః పవిత్రం చేదముత్తమమ్ ।
కృష్ణేన మునినా విప్ర నిర్మితం సత్యవాదినా ॥ 36 ॥

సర్వజ్ఞేన విధిజ్ఞేన ధర్మజ్ఞానవతా సతా ।
అతీంద్రియేణ శుచినా తపసా భావితాత్మనా ॥ 37 ॥

ఐశ్వర్యే వర్తతా చైవ సాంఖ్యయోగవతా తథా ।
నైకతంత్రవిబుద్ధేన దృష్ట్వా దివ్యేన చక్షుషా ॥ 38 ॥

కీర్తిం ప్రథయతాలోకే పాండవానాం మహాత్మనామ్ ।
అన్యేషాం క్షత్రియాణాంచ భూరిద్రవిణతేజసామ్ ॥ 39 ॥

అష్టాదశ పురాణానాం శ్రవణాత్ యత్ఫలం భవేత్ ।
తత్ఫలం సమవాప్నోతి వైష్ణవో నాత్ర సంశయః ॥ 40 ॥

స్త్రియశ్చ పురుషాశ్చైవ వైష్ణవం పదమాఘ్నుయః ।
స్త్రీభిశ్చ పుత్రకామాభిః శ్రోతవ్యం వైష్ణవం యశః ॥ 41 ॥

నరేణ ధర్మకామేన సర్వః శ్రోతవ్య ఇత్యపి ।
నిఖిలేనేతి హాసోఽయం తతః సిద్ధిమవాఘ్నుయాత్ ॥ 42 ॥

శృణ్వన్ శ్రాద్ధః పుణ్యశీలః శ్రావయంశ్చేద మద్భుతమ్ ।
నరః ఫలమావాప్నోతి రాజసూయాశ్వమేధయోః ॥ 43 ॥

త్రిభిర్వర్షైర్లఙ్గకామః కృష్ణద్వైపాయనో మునిః ।
నిత్యోత్థితః శుచిః శక్తః మహాభారతమాదితః ॥ 44 ॥

తపోనియమనూస్థాయ కృతమేతన్మహర్షిణా ।
తస్మాన్నియమ సంయుక్తైః శ్రోతవ్యం బ్రాహ్మణైరిదమ్ ॥ 45 ॥

మహీం విజయతే రాజా శత్రూంశ్చాపి పరాజయేత్ ।
ఇదం పుంసవనం శ్రేష్ఠమ్ ఇదం స్వస్త్వయనం మహాత్ ॥ 46 ॥

మహిషీయువరాజాభ్యాం శ్రోతవ్యం బహుశస్తథా ।
వీరం జనయతే పుత్రం కన్యాం వా రాజభాగినీమ్ ॥ 47 ॥

యశ్చేదం శ్రావయేద్ విద్వాన్ సదా పర్వణి పర్వణి ।
ధూతపాస్మా జితస్వర్గః బ్రహ్మభూయాయ కల్పతే ॥ 48 ॥

యశ్చేదం శ్రావయేత్ శ్రాద్ధే బ్రాహ్మణాన్ పాదమంతతః ।
అక్షయ్య మన్నపానం వై పితౄన్ తస్యోపతిష్ఠతే ॥ 49 ॥

ఇతిహాసమినుం పుణ్యం మహార్థం వేదసమ్మితమ్ ।
వ్యాసోక్తం శ్రూయతే యేన కృత్వా బ్రాహ్మణ మగ్రతః ॥ 50 ॥

స నరః సర్వకామాంశ్చ కీర్తిం ప్రాప్యేహ శౌనక ।
గచ్ఛేత్ పరమికాం సిద్ధిమ్ అత్ర మే నాస్తి సంశయః ॥ 51 ॥

శ్రావయేద్ బ్రాహ్మణాన్ శ్రాద్ధే యశ్చైనం పాదమంతతః ।
అక్షయ్యం తస్యతత్ శ్రాద్ధమ్ ఉపావర్తేత్ పితౄనిహ ॥ 52 ॥

భారతం పరమం పుణ్యం భారతే వివిధాః కథాః ।
భారతం సేవన్యతే దేవైః భారతం పరమం పదమ్ ॥ 53 ॥

భారతం సర్వశాస్త్రాణామ్ ఉత్తమం భరతర్షభ ।
భారతాత్ ప్రాప్యతేమోక్షః తత్త్వమేతద్ బ్రవీమితత్ ॥ 54 ॥

ఏవమేతన్మహారాజ! వాత్రకార్యా విచారణా ।

శ్రద్ధధానేన వై భావ్యమ్ ఏవమాహ గురుర్మమ ॥ 55 ॥

వేదే రామాయణే పుణ్యే భారతే భరతర్షభ ।

ఆదౌచాంతే చ మధ్యే చ హరిః సర్వత్ర గీయతే ॥ 56 ॥

భారత శ్రవణే రాజన్ పారణే చ నృపోత్తమ ।

సదా యత్నవతా భావ్యం శ్రేయస్తు పరమిచ్ఛతా ॥ 57 ॥

ఇతి శ్రీమన్మహాభారతే మహాభారతమహాత్మ్యమిత్యాఖ్యస్సర్గః ॥

శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామివారి గోవిందనామావళి

అథ క్షమాప్తార్థనా

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ లోకక్షేమప్రార్థనా

స్వస్తిప్రజాభ్యః పరిపాలయంతాం న్యాయ్యేనమార్గేణ మహీం మహీశాః ।
గోబ్రాహ్మణేభ్యశ్చుభమస్తు నిత్యం లోకాస్సమస్తాస్సుఖినో భవన్తు ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్

శ్రీయఃకాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

